

Mgr inż. Maciej Bernatt, mgr Mariusz Czechowicz
INSTYTUT NAPĘDÓW I MASZYN ELEKTRYCZNYCH KOMEL, KATOWICE

25 lat Konferencji naukowo-technicznej „Problemy eksploatacji maszyn i napędów elektrycznych” – PEMINE

Streszczenie: Konferencja Naukowo-Techniczna „Problemy Eksploatacji Maszyn i Napędów Elektrycznych” organizowana przez Instytut Napędów i Maszyn Elektrycznych KOMEL z Katowic obchodzi w tym roku jubileusz 25-lecia istnienia. W artykule opisano historię konferencji, w tym jej genezę, rozwój oraz najważniejsze fakty historyczne.

25 years of scientific-technical conferences „Problems of exploitation of electric machines and drives” – PEMINE

Summary: Scientific-Technical Conference „Design and Exploitation of Electrical Machines and Drives” organized by the Institute of Electrical Machines and Drives KOMEL from Katowice celebrating its 25th anniversary of existence. The article describes the history of the conference, including its origins and development of the most important historical facts.

Jesienią 1991 roku nowa dykcja ówczesnego Branżowego Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Maszyn Elektrycznych Komel (pierwszy wyłoniony z konkursu dyrektor naczelny Mieczysław Jakubiec oraz jego zastępca ds. Badawczo-Rozwojowych Maciej Bernatt) postanowili zorganizować coroczną, ogólnopolską konferencję naukowo-techniczną, poświęconą problematyce maszyn i napędów elektrycznych. Konferencja pomyślana była jako forum kontaktu nauki, projektantów oraz producentów maszyn i napędów elektrycznych z ich użytkownikami w przemyśle.

Fot. 1. Pierwsza konferencja PEMINE, 1992 r.

Fot. 2. Sekretariat pierwszej konferencji, 1992 r.

W zamyśle organizatorów konferencja (lub ich cykl) miała być w pewnym stopniu kontynuacją działającej w latach 80-tych w Kołobrzegu Szkoły Niezawodności, organizowanej wówczas przez Instytut Elektrotechniki. Pierwsza konferencja nowego cyklu odbyła się we wrześniu 1992 roku w Ustroniu - Jaszowcu, w ośrodku „Juhas”.

Otwierając konferencję dyrektor BOBRME KOMEL Mieczysław Jakubiec powiedział: „Eksploatacja, konserwacja i remonty maszyn i urządzeń elektrycznych stanowią tę dziedzinę wiedzy, której braki odczuwają absolwenci szkół średnich i wyższych.

Również krajowa literatura fachowa poświęca tym problemom niewiele miejsca... Odczuwając brak wzajemnego przepływu informacji o osiągnięciach i dokonaniach oraz możliwości wymiany doświadczeń podejmujemy próbę stworzenia takiego forum, organizując niniejsze seminarium. Chcemy, aby jednocześnie stanowiło ono zapoczątkowanie cyklu podobnych spotkań w kolejnych latach”.

Fot. 3. Zadowoleni z przebiegu spotkania organizatorzy, 1992 r.

Już w pierwszej konferencji wzięło udział około 170 uczestników, reprezentantów 49 różnych zakładów przemysłowych, eksploatujących maszyny i napędy elektryczne (energetyka, górnictwo, hutnictwo, chemia, włókiennictwo, przemysł papierniczy i inne), a także przedstawiciele wyższych uczelni, instytutów badawczych (w tym Instytut Elektrotechniki) oraz ośrodków badawczo-rozwojowych. Wygłoszono 13 referatów: pięć autorstwa BOBRME KOMEL, trzy – Politechniki Śląskiej, dwa – Zakładu Maszyn Elektrycznych i Transformatorów EMIT oraz po jednym z Politechniki Rzeszowskiej, Wyższej Szkoły Inżynierskiej Opole i Huty Katowice.

W pierwszej konferencji 11 firm prezentowało na stoiskach reklamowych swoje wyroby i usługi, związane z omawianą tematyką, a ich przedstawiciele wygłaszali krótkie komunikaty informacyjno-reklamowe. Stronę organizacyjną pierwszej konferencji oraz kilku następnych (do roku 1998) prowadził pracownik BOBRME KOMEL – mgr inż. Zbigniew Sedlak.

Konferencja w 1992 roku, której przebieg uczestnicy ocenili nadzwyczaj dobrze, potwierdziła potrzebę organizowania dalszych tego rodzaju spotkań; dyrekcja BOBRME KOMEL postanowiła więc kontynuować tę działalność.

Zarówno pierwsza konferencja, jak i te organizowane w następnych latach, miały określoną tematykę wiodącą:

- 1992 r. – Trwałość, diagnostyka, oszczędność energii,
- 1993 r. – Trwałość, diagnostyka, oszczędność energii, remonty,
- 1994 r. – Łożyska toczne w maszynach elektrycznych,
- 1995 r. – Badania, zabezpieczenia i pomiary diagnostyczne,

- 1996 r. – Maszyny i napędy elektryczne zasilane z układów przekształtnikowych,
- 1997 r. – Trwałość, diagnostyka, oszczędność energii,
- 1998 r. – Silniki i napędy energooszczędne,
- 1999 r. – Kompatybilność elektromagnetyczna,
- 2000 r. – Remonty i modernizacja maszyn i napędów elektrycznych,
- 2001 r. – Badania i diagnostyka eksploatacyjna maszyn elektrycznych i układów napędowych.

Fot. 4. Dyrektor Mieczysław Jakubiec otwiera obrady, 1993 r.

Fot. 5. Profesor Władysław Paszek przewodniczy sesji plenarnej, 1993 r.

Fot. 6. Dyrektor Mieczysław Jakubiec rozpoczyna uroczystą kolację, 1995 r.

Fot. 7. Profesor Marian Noga przegląda Zeszyty Problemowe, 2006 r.

Fot. 8. Profesor Tadeusz Glinka podczas sesji dialogowej, 2007 r....

Fot. 9. ... oraz na uroczystej kolacji, w towarzystwie prof. Bronisława Draka (z lewej) oraz prof. Jana Zawilaka (z prawej), 2013 r.

Fot. 10. Obrady na sesjach plenarnych przyciągają szerokie grono uczestników

Ze względu na duże zainteresowanie omawianą problematyką ze strony przemysłu wydobywczego, w latach 1993, 1995, 1996 i 1998 organizowane były przez BOBRME KOMEL dodatkowe, oddzielne konferencje, poświęcone problematyce napędów i urządzeń elektrycznych w górnictwie węgla kamiennego i brunatnego. Odbływały się one w Ośrodku „Barbara”, w Ustroniu - Jaszowcu.

W roku 1999 miejsce odbywania konferencji zmieniono na ośrodek „Relaks” w Jaszowcu, który dysponował warunkami hotelowymi o wyższym standardzie. Od tego roku organizację spotkań przejął mgr Mariusz Czechowicz. Z roku na rok ilość uczestników ciągle się zwiększała, przybywało też firm, pragnących prezentować swe wyroby. Ośrodki w Ustroniu okazały się do tych celów zbyt małe. W roku 2007 miejsce konferencji przeniesiono do ośrodka „Perła Południa” w Rytrze k. Nowego Sącza, dysponującego znacznie lepszymi warunkami hotelowymi, większą powierzchnią wystawienniczą, a także znacznie lepszymi warunkami do organizacji sesji dialogowych (plakaturowych), umożliwiającymi swobodny, nieformalny kontakt zainteresowanych z osobą prezentującą dany temat. Sesje dialogowe na konferencjach KOMEL-u cieszą się do tej pory szczególną popularnością.

W konferencjach KOMEL-u zaczęli brać coraz liczniejszy udział uczestnicy z zagranicy, z reguły wygłaszając referaty. Przede wszystkim byli to przedstawiciele ośrodków naukowych takich jak: Politechnika Lwowska i Instytut Elektrodynamiki Ukraińskiej Akademii Nauk ze Lwowa i Kijowa (Ukraina), Uniwersytet Techniczny z Berlina (Niemcy), Uniwersytet Techniczny Bohemia Pilzno oraz Uniwersytet Techniczny z Ostrawy (Czechy), Uniwersytet Techniczny z Brna, Uniwersytet Techniczny z Koszyc (Słowacja), Białoruska Akademia Techniczna (Białoruś), Uniwersytet Południowej Australii (Australia), a także przedstawiciele wiodących, światowych firm z dziedziny elektrotechniki, w tym: *Du Pont de Nemours* oraz *Fortrac* (Szwajcaria), *Cegelec* i *ABEG* (Niemcy), *Elektrocentrum Hudeczek* (Czechy), którzy na konferencji wygłaszali komunikaty, a na stoiskach prezentowali wyroby, związane z omawianą tematyką.

W konferencjach PEMINE aktywnie uczestniczą przedstawiciele krajowego przemysłu – także wygłaszając referaty. Są to przede wszystkim reprezentanci energetyki (szczególnie elektrownie: *Jaworzno III*, *Bełchatów*, *Turów*, *Rybnik*, *Opole*, *Połaniec*) – problematyka napędów urządzeń potrzeb własnych elektrowni i elektrociepłowni, ich trwałości i niezawodności ruchowej, a także osiąganych parametrów technicznych jest na konferencjach szczególnie dyskutowana. Są też przedstawiciele i referaty z hutnictwa (huty z grupy *ArcelorMittal Poland*), a także kopalń i zakładów górniczych. Od roku 2013 na konferencjach PEMINE organizowane są specjalne sesje poświęcone elektromobilności, cieszące się dużym zainteresowaniem wśród uczestników.

Fot. 11. Referat prezentuje Paulina Grzelak z Instytutu Transportu Samochodowego z Warszawy, 2013 r.

Fot. 13. Przedstawicielki KOMEL-u rozpoczynają kołowanie na elektrycznym jednoślądzie, 2015 r.

Od tego czasu konferencji towarzyszy wystawa pojazdów elektrycznych. W jej trakcie zainteresowani mają możliwość testowania różnych elektrycznych „miejskich” samochodów osobowych (pojazdy typu Revolt, Peugeot-Partner, Fiat Panda, Fiat Fiorino i in.), jak również specjalistycznych elektrycznych pojazdów terenowych, sportowych, jednoślądów, a nawet obiektów latających (paralotnie). Napędy do nich zostały zaprojektowane i wykonane w Instytucie KOMEL.

Fot. 12. Jazdy testowe pojazdami elektrycznymi cieszą się dużym zainteresowaniem, 2013 r.

Fot. 14. Dyrektor Instytutu KOMEL – Jakub Bernatt oraz premier Waldemar Pawlak w trakcie wystawy pojazdów elektrycznych, 2015 r.

W roku 2015 dużym zainteresowaniem cieszył się pojazd *Chatenet*, produkowany z myślą o starszych nastolatkach (aby zasiąść za jego kierownicą wystarczy ukończyć 14 lat).

Gościem honorowym konferencji w roku 2015 był premier Waldemar Pawlak, który przyleciał do Rytra na zaproszenie dyrektora KOMEL-u, specjalnie na wystawę prezentowanych na tej konferencji pojazdów elektrycznych.

Materiały konferencyjne (zbiór wygłoszonych referatów i komunikatów) wydawane są drukiem jako artykuły w kwartalniku „Maszyny Elektryczne – Zeszyty Problemowe”, wydawanym przez Instytut KOMEL.

Poświęcony pierwszej konferencji PEMINE z roku 1992 Zeszyt nr 45/1992 liczył 54 strony i mieścił publikacje 15 autorów. Materiały 24. konferencji z roku 2014 to już pełne dwa tomy druku, liczące łącznie 493 strony i zawierające prace 136 autorów. Podczas XX, jubileuszowego seminarium PEMINE w roku 2011 zaprezentowano rekordową ilość 98 referatów. Konferencja z 2011 roku zgromadziła też największą ilość uczestników, były to aż 273 osoby.

Kolejna, jubileuszowa XXV konferencja PEMINE odbędzie się w Rytrze w dniach 18-20 maja 2016 r.

Patronat medialny nad konferencją (podobnie jak i nad poprzednimi) obejmują redakcje czasopism: *Wiadomości Elektrotechniczne*, *Napędy i Sterowanie*, *ElektroInfo*, *Śląskie Wiadomości Elektryczne*, *Elektrosystemy*, *Energetyka*, *Energetyka Wodna*, a także wortale branżowe: *robotyka.com* oraz *energoelektronika.pl*.

Konferencja PEMINE posiada od roku 2013 patronat Komitetu Elektrotechniki Polskiej Akademii Nauk, jako jedna z konferencji o najwyższym poziomie naukowo-technicznym w dyscyplinie naukowej elektrotechnika.